

Generál místo vysvětlení zamumlal cosi o neodkladných povinnostech a trval na naprosté nezbytnosti okamžitého odjezdu způsobem, jímž umlčel všechny námitky hostitele, který pochopil, že rozhodnutí již padlo, a zdržel se dalšího naléhání.

„Když už musíte jet, aspoň mi však, milý Browne, dovolte, abych vám ukázal výhled z terasy, protože mlha se již zvedá.“

Než domluvil, otevřel francouzské okno a sestoupil na terasu. Generál ho mechanicky následoval, zdálo se však, že hostitele vlastně neposlouchá, když mu v širokém a pestrém panoramatu ukazoval různé objekty hodné pozornosti. Tak kráčeli, dokud lord Woodville nedosáhl svého cíle a neodvedl hosta mimo doslech společnosti. Tam se k němu náhle s velkou vážností otočil a oslovil jej:

„Richard Browne, můj starý a velmi drahý příteli, nyní jsme sami. Zaklínám vás, abyste mi na slovo přítele a čest vojáka odpověděl. Jak jste skutečně prožil noc?“

„Hrozně, můj pane,“ řekl generál stejně vážným tónem, „tak bídě, že bych druhou takovou neriskoval nejen za všechny pozemky patřící k tomuto hradu, ale ani za celý kraj, který je odtud z výšky vidět.“

„To je opravdu zvláštní,“ pravil mladý lord jakoby sám k sobě, „na pověstech ohledně toho pokoje tedy musí něco být.“ Opět se obrátil ke generálovi: „Proboha, můj milý příteli, buďte ke mně upřímný a povězte mi, jaké nepříjemnosti vás potkaly pod mou střechou, kde jste se měl se souhlasem majitele setkat jen a jen s pohodlím.“

Zdálo se, že prosba generála rozrušila. Než odpověděl, na okamžik se odmlčel. „Milý lorde,“ řekl nakonec, „to, co se mi v noci stalo, je svou povahou tak zvláštní a nepříjemné, že bych se stěží přiměl vyličit to i vašemu lordstvu,

nebýt toho, že – kromě touhy vyhovět jakémukoli vašemu přání – myslím, že upřímnost z mé strany může vést k nějakému vysvětlení příhody stejně trapné jako záhadné. Sdělení, k němuž se chystám, by mě mohlo v očích jiných postavit do světla slabomyslného, pověřčivého blázna, který se nechal ošálit a zmást vlastní obrazností. Vy jste mě však znal v dětství a mládí a nebudete mě podezřívát, že jsem v mužném věku propadl citům a slabostem, jaké jsem v časném mládí neznal.“

Tu se odmlčel a jeho přítel odpověděl: „Nepochybuje, že budu naprosto věřit v pravdivost vašeho sdělení, ať bude jakkoli zvláštní. Zním pevnost vašeho založení příliš dobře, než abych se domníval, že byste se dal ošálit, a jsem si vědom, že vám vaše čest ani přátelství nedovolí přehánět v tom, čeho jste byl svědkem.“

„Dobrá,“ povzdechl generál, „vylíčím tedy svůj příběh, jak umím, spoléhaje na vaši nezaujatost. Přesto bych opravdu raději stál proti dělostřelecké baterii, než si připomínal odporné dobrodružství včerejší noci.“

Podruhé se odmlčel, a když postřehl, že lord Woodville zůstává zticha a pln pozornosti, jal se, ne bez zjevné zdráhavosti, vyprávět o svých nočních dobrodružstvích v komnatě s gobelíny.

„Jakmile se vaše lordstvo se mnou včera večer rozloučilo, svlékl jsem se a šel do postele. Dříví v krbu, který stál téměř přesně naproti mému loži, však jasně a vesele plápolalo, a když k tomu přidám stovky vzrušujících vzpomínek na dětství a mládí, jež se mi vybavily při neočekávaném radostném setkání s vaším lordstvem, nedokázal jsem ihned usnout. Měl bych však zdůraznit, že všechny mé úvahy byly příjemné a povzbudivé, založené na vědomí, že jsem na čas vyměnil námahu, únavu a nebezpečí

svého povolání za příjemnosti poklidného života a že se obnovila ona pouta přátelství a náklonnosti, jež jsem zpřetrhal, když zaznělo drsné volání války.

Zatímco se mi do mysli vkrádaly takové příjemné úvahy a postupně mě uspávaly, náhle mě vyrušil zvuk podobný šustění hedvábného šatu a klapání vysokých podpatků, jako by se po pokoji procházela žena. Než jsem stačil roztáhnout závěs a zjistit, co se děje, mezi postelí a ohněm prošla postava malé ženy. Byla ke mně otočená zády a podle ramen a šíje jsem poznal, že jde o stařenu, oblečenou ve staromódních šatech, jimž dámy myslím říkají *sacque*, totiž v róbě, která kolem těla volně splývá, kdežto u krku a na ramenou je nabraná do širokých záhybů, sahá až na zem a končí jakousi vlečkou.

Považoval jsem tento vpád za dosti zvláštní, ale ani na okamžik mě nenapadlo, že vidím něco víc než smrtelnou osobu, nějakou stařenu z domácnosti, která se ráda obléká podle módy své babičky a která snad (říkal jste přece, že máte jistý nedostatek místa) byla kvůli mně vystěhována ze svého pokoje, zapomněla na to a o půlnoci se vrátila do bývalého obydlí. V tom domnění jsem se na lůžku pohnul a lehce zakašlal, abych dal vetřelkyni na vědomí, že tu jsem. – Pomalu se otočila, ale milosrdné nebe, jaký obličej mi ukázala! Již nebylo sporu o tom, čím je, a ani mě nenapadlo, že by šlo o živou bytost. Na tváři se strnulými rysy mrtvoly byly vtištěny stopy nejnižších a nejohavnějších vášní, které ji ovládaly, dokud žila. Zdálo se, jako by hrob vydal tělo nějakého odporného zločince a duše se vrátila z pekelného ohně, aby se na chvíli spojila s dávným přísluhovačem své viny. Trhl jsem sebou, posadil se na lůžku, opíraje se o dlaně, a zíral na ten hrozný přízrak. Ta stará čarodějnice učinila jediný rychlý

krok směrem k posteli, dřepala si na ni do přesně stejné pozice, jakou jsem v naprostém zděšení zaujal já, a přistrčila ke mně svůj pekelný obličej s úšklebkem vyjadřujícím zlobu a výsměch vtěleného ďábla.“

Tady se generál Browne odmlčel a setřel si z čela studený pot, který je při vzpomínce na hrůzné vidění pokryl.

„Můj pane,“ pokračoval, „nejsem žádný zbabělec. Prošel jsem všemi smrtelnými nebezpečími, jaká patří k mému povolání, a mohu se popravdě chlubit, že nikdo neviděl Richarda Browna zneuctít meč, který nosí. Avšak za těchto hrůzných okolností, kdy jsem byl probodáván pohledem a cítil se takřka ve spárech vtěleného zlého ducha, opustila mě veškerá pevnost, má mužnost roztála jako vosk v peci a vlasy mi jeden po druhém vstávaly. Krev ve mně

přestala kolovat a já klesl nazpátek v mdlobách a v panické hrůze jako venkovské děvče nebo desetileté děcko. Nemám tušení, jak dlouho jsem ležel v tomto stavu.

Probudily mě hradní hodiny, odbíjející jednu tak hlasitě, jako by byly přímo v místnosti. Chvíli trvalo, než jsem se odvážil otevřít oči, v obavě, že znovu spatřím tu hrůznou podívanou. Když jsem se však vzmužil a vzhlédl, už ji nebylo vidět. Nejdříve mě napadlo zatahat za šňůru zvonce, vzbudit služebnictvo a odstěhovat se někam do podkrovní nebo na seník, abych byl v bezpečí před možnou druhou návštěvou. Musím přiznat, že jsem své rozhodnutí nezměnil ze studu, že se znemožním, ale jen a jen ze strachu, že bych cestou ke šňůře visící u krbu mohl opět potkat tu pekelnou čarodějnici, která třeba ještě číhá v nějakém koutě místnosti.

Nebudu se pokoušet popsat, jaké záchvaty horečky a zimnice mě sužovaly po zbytek noci během trhaného spánku, únavného bdění a onoho nevyhraněného stavu na pomezí obojího. Zjevovaly se mi desítky podivných, strašidelných předmětů, mezi nimi a viděním, které jsem vám popsal, však byl jeden podstatný rozdíl: o těch druhých jsem věděl, že jsou pouhými přeludy, stvořenými fantazií a předrážděnými nervy.

Konečně se rozednilo a já vstal z lože, chorý na těle a pokořený na mysli. Styděl jsem se za sebe jako za muže a vojáka, a ještě víc jsem se styděl za úpěnlivou touhu uniknout ze strašidelné komnaty. Převážila však nade všemi ostatními ohledy, takže jsem na sebe ve spěchu nedbale naházel šaty a prchl ze sídla vašeho lordstva, abych na čerstvém vzduchu hledal úlevu pro své nervy, otřesené tímto hrůzným setkáním s návštěvou z onoho světa, neboť za to ji pokládám. Vaše lordstvo nyní zná příčinu

mého rozrušení a náhlé touhy opustit váš pohostinný zámek. Doufám, že se budeme často vídat na jiných místech, ale chraň Bůh, abych strávil druhou noc pod touto střechou!“

Generálovo vyprávění bylo zajisté zvláštní, mluvil však s tak hlubokým přesvědčením, že umlčel všechny obvyklé poznámky, jaké doprovázejí podobné historky. Lord Woodville se ho ani jednou nezeptal, zda si je jistý, že se mu přízrak nezdál, ani nenadhodil žádnou z možností, jimiž je v módě vysvětlovat nadpřirozená zjevení – například výstřelek fantazie nebo klam očních nervů. Naopak se zdálo, že na něj hluboce zapůsobila pravdivost a skutečnost toho, co slyšel; po značně dlouhé odmlce se zřejmou upřímností vyjádřil lítost nad tím, co přítel z mládí v jeho domě vytrpěl.

„Vaše bolest mě mrzí o to víc, můj milý Browne, že je neblahým, třebaže naprosto nečekaným výsledkem mého vlastního experimentu! Musím vám povědět, že za času mého otce a děda byla komnata, kterou jsem vám včera večer přidělil, uzavřená, protože se vyprávělo, že se v ní vyskytují nadpřirozené vidiny a zvuky. Když jsem před několika týdny majetek zdědil, usoudil jsem, že prostory, jež hrad nabízí k ubytování mých přátel, nejsou tak velké, abych ponechal obyvatelům neviditelného světa v užívání pohodlnou ložnici. Proto jsem nechal Komnatu s gobelíny, jak se jí říká, otevřít, a aniž bych zrušil její starobylý ráz, dal jsem do ní umístit nové kusy nábytku, jaké odpovídají současné době. Mezi služebnictvem však panovalo silné přesvědčení, že v komnatě straší, bylo to známo i v sousedství a věděli o tom mnozí z mých přátel. Proto jsem se bál, že by první obyvatel Komnaty s gobelíny mohl trpět předsudky, čímž by se znovu oživila špatná pověst

pokoje a to by zmařilo můj záměr učinit z něj užitečnou část domu. Musím přiznat, milý Browne, že váš včerejší příjezd, který mi byl milý z tisíce jiných důvodů, mi připadal jako ideální příležitost rozptýlit nepříjemné pověsti, které se k pokoji vázaly, neboť vaše statečnost byla nepochybná a neměl jste v té věci žádné předsudky. Nemohl jsem tedy vybrat vhodnější osobu pro svůj experiment.“

„Přisahám,“ opáčil generál poněkud kvapně, „že jsem vašemu lordstvu nesmírně zavázán – skutečně zcela mimořádně zavázán. Myslím, že na následky experimentu, jak to vaše lordstvo ráčí nazývat, hned tak nezapomenu.“

„Nyní jste nespravedlivý, milý příteli,“ namítl lord Woodville. „Jen chvíličku uvažujte a dojdete k přesvědčení, že jsem nemohl ani ve snu tušit, jakou bolest vám tak nešťastně způsobím. Včera ráno jsem byl v otázce nadpřirozených zjevení naprostým skeptikem. A jsem přesvědčen, že kdybych vám byl pověděl, co se o tom pokoji vypráví, právě ty zvěsti by vás přiměly, abyste si jej dobrovolně zvolil k nocování. Bylo to mé neštěstí, snad i můj omyl, ale opravdu to nebyla má vina, že jste byl tak podivně navštíven.“

„Opravdu podivně!“ přisvědčil generál už opět vyrovnaně. „Uznávám, že nemám právo být uražený, když se mnou vaše lordstvo jednalo jako s tím, za koho jsem se pokládal sám – za muže s jistou dávkou pevnosti a odvahy. Vidím však, že moji poštovní koně už dorazili, a nesmím vaše lordstvo zdržovat od zábavy.“

„Nikoli, můj starý příteli. Když se již u nás nemůžete zdržet ani den, a já na to opravdu nemohu naléhat, dopřejte mi aspoň ještě půl hodiny. Míval jste rád obrazy a já mám galerii portrétů svých předků – mezi nimi některé od van Dycka, jimž patřivalo toto panství a hrad. Myslím, že některé shledáte jako hodnotné.“